

λογίων, ὁ Πλούταρχος καὶ ὁ Σουΐδας, ἀναφέρουσι τὸ ποίημα εἰς τὸν Πίγρητα, τὸν γνωστὸν ἡγεμόνα τοῦ Καρικοῦ στόλου, ὅστις ἐξεστράτευσεν ὑπὸ τὸν Εἰρήξην κατὰ τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς ἱστορικῆς αὐτοῦ ἀδελφῆς Ἀρτεμισίας, ἰτῆς ἐπιδειξαμένης μεγάλην ἐπιτηδειότητα καὶ φρόνησιν κατὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν βασιλείσης τῆς Καρίας. Καὶ ἴσως μὲν εἶναι ἐσφαλμένη καὶ ἡ πληροφορία αὐτῶν. Βέβαιον ὅμως φαίνεται καὶ ἐκ τῆς ἐν γένει ὑφῆς τοῦ ὅλου παιγνιώδους ἠρωϊκοκωμικοῦ ποιήματος καὶ ἐκ τοῦ περιεχομένου καὶ τῶν ἐννοιῶν αὐτοῦ, ὅτι ἔχει χαρακτῆρα παρωδίας τῶν ἠθῶν καὶ τῆς γλώσσης τῶν ἠρώων καὶ τῶν θεῶν τῆς Ἰλιάδος, παρωδίας ἀθῶας μὲν καὶ ἐλαφράς, ἀλλὰ λεπτῆς, σκωπτικῆς καὶ πεφροντισμένης. Διὰ τοῦτο ἡ νεωτέρα κριτικὴ εὐλογώτερον ἔκρινε καὶ ἀναγάγη αὐτὸ εἰς χρόνους πολὺ μεταγενεστέρους τῶν ἐνθουσιῶδων καὶ εὐπίστων ἐκείνων χρόνων τοῦ συγγραφέως ἢ τῶν συγγραφέων τῶν μεγάλων Ὀμηρικῶν ἐπῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἀπριλίῳ 1897

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Ν. ΦΛΟΓΑΪΤΗΣ

ΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΕΝΟΣ ΓΑΜΒΡΟΥ

(ΚΩΜΙΚΟΣ ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ)

ΕΙΧΕ ξανθὰ μαλλιά καὶ ὀδοῦντα χιλιάδες προῖκα ὀλοστρόγγυλαις. Ἐπήγαινε εἰς τὰ καλλίτερα σαλόνια μὲ τὴν θείαν της, ἣτις ἦτο σεβασμία καὶ σεβασμίων διαστάσεων. Αὐτὴ λοιπὸν ἡ θεία, ποῦ νὰ μὴ βασκαθῆ, πρὸ 15 τοῦλάχιστον ἐτῶν εἶχεν ἐορτάσει τὴν πεντηκονταετηρίδα τῶν γενεθλίων της, ἦτο δὲ πλέον σίγουρο, ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἀπεχαιρέτα τὴν γῆν αὐτήν, τὴν ὁποίαν τόσον εἶχε κουράσει μὲ τὰς 92 ὀκάδας τοῦ σεβασμίου ὄγκου της καὶ θὰ ἐπέτα ἐλαφρὰ . . . ὡς χελιδῶν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ παρὰς της ἦτο τριπλάσιος ἀπὸ τὰ χρονάκια της, (ξεύρετε βέβαια πολλαπλασιασμό; αἱ; τρεῖς φοραῖς 85, μόνον), καὶ ἐπειδὴ θὰ τὰ ἄφινε ὅλα εἰς τὴν ἀνεψίαν της, αἱ! καταλαμβάνετε, ἐπῆρα φωτιά, ὅπως θὰ ἔπερνε ὁ καθένας ἀπὸ σᾶς. Τὴν ἠγάπησα λοιπὸν ὅσῳ γιομάτα, ὄχι τὴ θεία! αὐτὸ δὰ μοῦ ἔλειπε, καλέ, τὴ νέα ἡ ὁποία μὲ εἴλκυσε, μὲ ξετρέλλανε μὲ τὰ θέληγητρά της, καὶ ὅπως διόλου μεταξὺ μας, . . . μὲ τὰ . . . λιανά της. Καὶ μέσα σὲ ὅλα αὐτὰ καὶ ἄλλη εὐτυχία δὲν εἶχα, οὔτε πενθερὸν . . . οὔτε πενθεράν. Αἱ! τί θὰ ἐκάμνετε σεῖς, ἐὰν εἴσθε εἰς τὴ θέσι μου παρακαλῶ! Τρεμουλίασμα τῆς φωνῆς . . . λιγωμένα μάτια . . . στεναγμοὶ . . . σᾶς ἀγαπῶ . . . σᾶς λατρεύω . . . κ.λ.π. Τὸ αὐτὸ λοιπὸν ἔκαμα καὶ ἐγὼ στρατηγικώτατα . . . καὶ μολονότι ἐφοβούμην μήπως δὲν ἀνταποκριθῆ εἰς τὸ αἶσθημά μου, ἐν τούτοις ἡ δεσποινὶς κατήγετο καὶ αὐτὴ ἀπὸ τὴν περιφημον ἐκείνην πλευρὰν τοῦ Ἀδάμ, ἡ ὁποία ὅσον καὶ

ἀν μεταφουτευθῆ εἰς ἑτερόφυλλον σῶμα, ἐν παύει νὰ ζητῆ τὰς πρώτας τῆς συντρόφους· ἐν τούτοις κατὰ τὴν συνήθειαν ἤρχισε... λίγο... λίγο...

— Καλὲ νὰ τὸ πιστεῦσω, καὶ ἂν μὲ γελᾷς, καὶ ἂν ζητῆς νὰ μὲ ἐθέσης, τότε ἐγὼ τί θὰ γείνω· συλλογίσου, ὅτι θὰ πάρῃς εἰς τὸ λαίμω σου ἓνα κορίτσι, ὅπου ἤρχισε νὰ αἰσθάνεται κἄτι τι ἢ καρδιά του γιὰ σένα!...

Καὶ οὕτω τὴν νέαν, ἔφερον εἰς τὰ δῖχτυά μου. Νὰ σὰς εἰπῶ ὅμως: Δὲν εἶχε καὶ ἄδικο: διότι τὸ ὑποκείμενόν μου δὲν εἶνε ἐντελῶς εὐκαταφρόνητον, ἐκτὸς ἂν ἔχετε καμμίαν ἀντίρρησην, Δεσποσύνη μου τρυφεραί. Δὲν σὰς λέγω πῶς εἶμαι Ἐρμῆς τοῦ Πραξιτέλους, ἀλλὰ... τρώγωμαι ὅπως δῆποτε· κάμνω ζωὴν τακτικὴν, εἰξεύρω ἵππασίαν, ποδήλατον, παίζω *Maus*, χορεύω ὡς χοροδιδάσκαλος, τραγουδῶ ὀλίγον. . . .

— "Ἄν μ' ἀγαποῦσες λίγο ποῦ τόσο σ' ἀγαπῶ περιφέρωμαι εἰς τὴν δένδροστοιχίαν μὲ τὸ μονόκλ μου, τέλος δέ, ὡς βλέπετε, ἔχω ὅλα τὰ προτερήματα διὰ νὰ ἐλύσω πολύφερνον νύμφην. Τὸ μόνον κακόν μου εἶνε, ὅτι εἶμαι ὀλίγον . . . ἀφηρημένος.

Ἐπὶ τέλους ἡ Φιφή, (οὕτω ἐλέγετο ἐπὶ τὸ χαϊδευτικώτερον ἢ κόρη), ἔρριπτεν ἐπάνω μου τὰ ἐμπρηστικά ἐκεῖνα βλέμματά της, ἅτινα ἦναι πταν πυρκαϊᾶν ἐντὸς μου, μεταβάλλοντα τὸ ἐσωτερικόν μου εἰς φουῖνον πεπυρωμένον.

Εἰς τὴν ἐρωτικὴν αὐτὴν συμφωνίαν, ἡ θεία κρατοῦτε τὸ μπάσο! ἤμην τὸ ὄνειρόν της, ἔλεγεν αἰωνίως, ὅτι ἐγὼ γεννήθηκα διὰ τὴν ἀνεψίαν της καὶ ἡ ἀνεψιά της δι' ἐμέ.

Σὰς ἀφίνω νὰ φαντασθῆτε τὴν θέσιν μου, ἐκολυμβούσα εἰς πέλαγος . . . εὐδαιμονίας. Ἦρξισα λοιπὸν τὰ σύρτα—φέρτα, τὰς ἐπισκέψεις ὀηλα—δῆ, μὲ ἐδέχοντο δὲ καθε ἡμέραν, ἐνδιαφερόμεναι περὶ τῆς λατρευτῆς των ὑγείας μου, καὶ ἐκτὸς τῶν ἐπισκέψεων, ἔστειλα τακτικὰ ραβασάκια, καὶ ποιήματα, ἀντίγραφα ἔννοεῖτε κανενὸς ποιητοῦ! Μπα! ἐγὼ δὲν καταδέχομαι νὰ εἶμαι ποιητής, ἐγὼ θέλω νὰ βρίσκω ἔτοιμα τὰ ὠραία πράγματα ποῦ μᾶρέσουν· τότε, ἂν δὲν τοὺς εἶχαμε ἀνάγκη, εἰς τί θὰ ἐχρησίμευον παρακαλῶ οἱ ποιηταί; Οἱ ποιηταί εἶνε ἓνα εἶδος κηπουρῶν, ποῦ καλλιεργοῦν τριαντάφυλλα γιὰ ταῖς ξέναις μύταις καὶ γιὰ τὴ δική μου· ἄλλως τε αὐτὴ ἡ τρέλλα δὲν μοῦ ἦλθεν ἀκόμα, νὰ ταξιδεύω μὲ ἀερόστατα καὶ ἀδειανὸ στομάχι.

Εἶχα πλέον καταντήσει ἐκεῖ μέσα τὸ *enfant gâté*· μὲ ἐφώναζε Παπαρηγόπουλο ἢ μία, Σολωμό, ἢ ἄλλη, Παράσχο ἢ ἀπ' ἐδῶ, Βαλαωρίτη ἢ ἀπ' ἐκεῖ· ἤμην λοιπὸν ἀναγκασμένος νὰ μιλῶ αἰωνίως, γιὰ ἀηδόνια, γιὰ παγώνια, γιὰ τὸ γαλαῆζο οὐρανὸ, γιὰ τὸ ἐλαφρὸ συνεφάκι, γιὰ τὸ χλωμόφεργο φεγγαράκι καὶ γιὰ τὴ ροδοδάκτυλο αὐγούλα.

Ἐπροσδιωρίσθη τέλος ἡ ἡμέρα τῶν γάμων μας, πέρνω τὸ φύσημά μου λοιπὸν στὰ μαγαζιά διὰ δῶρα τῆς νύμφης, καὶ μὲ εὐγλωττίαν Δημοσθένους, μὲ ρεκλάμαν τῆς μεγάλης προίκας, καὶ μὲ συνάλλαγμα τὸ ὅποιον ἔληγε κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ μηνὸς τοῦ μέλιτος, κατορθώνω καὶ πέρνω σκολάρινα, βραχιόλια, δακτύλιδα, κατενθουσιασμένους δέ... φθάνω στῆς μνηστῆς μου. Ὁ ἐνθουσιασμός των δὲν περιγράφεται. Ἀριστοურγήματα, ἡ

μία ἀπ' ἐδῶ, ἔξοχα ἢ ἄλλη ἀπὸ κεῖ, ἐξαίσια, πριγκηπικά, ἢ ἀπ' ἐδῶ. Καλὲ μοῦ θάμβωσαν τὰ μάτια μὲ τὴ λάμψι τους ἢ ἀπὸ κεῖ . . . καὶ ἐγὼ . . . Μά, τὰ δικά σου μάτια σκορποῦν ποῖο πολὺ λάμψι ἀγάπη μου!

Ἐφθασε τέλος ἡ ἡμέρα τοῦ γάμου· ἡμέρα, ποῦ τὴν συλλογίζομαι καὶ μὲ πιάνει . . . συνάχι μὲ ἰνφλουένζα . . . Σὰς εἶπα θαρρῶ πῶς εἶμι λίγον ἀφηρημένος, αἱ! . . . Βάζω τὸ φράκο μου, τὴν ἄσπρη μου γραβάτα, τὰ ἄσπρα μου γάντια, πέρνω ἄμαξα καὶ πάντοτε μὲ φοβερὸ καρδιοχτύπι, μήπως ἄργησα κατὰ τὴν συνήθειά μου, καταφθάνω στὸ λεπτὸ εἰς τῆς μνηστῆς μου. Μπαίνω . . . Ὁ γάμος ἦτο νὰ γείνη τὴν Κυριακὴ καὶ ἐγὼ παρουσιάζομαι, πότε παρακαλῶ . . . τὴν Δευτέρα! Βρίσκω τὸ σπῆτι ἀνάστατο, τὴν Φιφὴ μὲ μέτωπο συννεφιασμένο σὰν μαῦρος οὐρανὸς πρὶν βρέξει, καὶ ἐγὼ . . . μένω βουβὸς καὶ ἀκίνητος—*Tableau!* Θέλω νὰ φύγω, τὰ πόδιά μου ὅμως ἦσαν ἐκεῖ καρφωμένα, καὶ ἐκύτταξα μὲ βλέμμα ἠλίθιο, ὅταν ἔξαφνα εἰσβάλλει ἡ θεία, κόκκινη σὰν ἀστακὸς βρασμένος, ἔτοιμη νὰ τῆς ἔλθῃ ἀποπληξία! ὦ! μανία! ἐμούγκριζε, πηδοῦσε, ὠρύετο, καὶ πρὸς στιγμὴν ἐφαντάσθην, ὅτι εὐρισκόμην εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας.

— Νὰ μὰς κάμης τέτοια προσβολή, τέτοιο ρεζιλίκι, νὰ ντυθῇ ἡ νύφη, μὲ τὸ πέπλον τῆς, μὲ τὰ ἄνθη τῆς λεμονιάς, καὶ νὰ μείνῃ εἰς τὰ κρῦα τοῦ λουτροῦ! τί φρίκη! τί ἀναίδεια! . . .

Καὶ μήπως δὲν εἶχαν καὶ δίκαιο . . .

Φαντασθῆτε τόσος κόσμος νὰ περιμένῃ τὸ γαμπρὸ . . . ἐμένα . . . καὶ ὁ γαμπρὸς νὰ λείπῃ . . . ἀλλὰ ποῖος βαστοῦσε πλέον τὸ στόμα τῆς θείας.

— Καὶ τολμᾶς νὰ ξαναπατήσης εἰς τὸ σπῆτι, ὕστερα ἀπὸ τέτοια προσβολή, ἀγύρτη, λοιμοκοντόρε, Ζουλοῦ! . . .

Ἄ μὰ καὶ ἐγὼ ἐπὶ τέλους δὲν ἐκρατήθηκα πλέον καὶ ἐθύμωσα, καὶ βρίζω τὴν θεία πολὺ ἄσχημα! τὴν εἶπα φώκια καὶ οὔτε ἐνθυμούμαι τί ἄλλο!

Καὶ τότε ἔγεινε χαλασμὸς κόσμου· ἐφυστοῦσε σὰν ἀληθινὴ φώκια, ἐδάγκανε τὰ χέρια τῆς, ἐμούγκριζε, ἐφώναζε καὶ τέλος κατὰ γενικὴν συνήθειαν τῶν γυναικῶν, ἐλυποθύμησεν. Ἡ Φιφὴ ἔτριβε μὲ ξύδι τὰ μνηίγγια τῆς, καὶ ἐγὼ τῆς ἐδάγκωνα τὸ δάχτυλο διὰ νὰ συνέλθῃ.

Τέλος, ζαλισμένος, ἐλεινός, ὅπως ἦμουν, σκυθὼ νὰ τὴν σηκώσω γιὰ νὰ τὴ βάλλω ἐπάνω στὸ κρεβάτι τῆς ἀλλὰ ξεγλυστρῶ . . . καὶ πάρτονε κάτω, τὸν ὑποφαινόμενο, μὲ τὸ μπουγαδοκόφινο ποῦ εἶχα στὰ χέρια μου καὶ τὸ ὁποῖον ἡ γλυκεῖα Φιφὴ ὠνόμαζε θεία τῆς.

Ἡ σκηνὴ δὲν περιγράφεται· εἶδα καὶ ἀπόειδα πλέον, ὅτι δὲν ἦτο καμμιά ἐλπίς μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ σπῆτι, ἀνάμεσα σὲ δῶδ γυναικῆς μὲ νεῦρα! . . . Σηκόνομαι κακὴν κακῶς, χωρὶς νὰ συλλογισθῶ κανένα, οὔτε νὰ ξαναγυρίσω νὰ δῶ τὴν ἄρραβωνιαστικιά μου, καὶ τὸ κόβω λάσπη· καὶ ἀπὸ τότε πλέον ἐβόλλε ὄρο καὶ σταυρὸ νὰ μὴν σκεφθῶ γιὰ παντρεία, ἐκτός . . . ἂν καμμιά . . . ἀπὸ σὰς . . . τὰς ὠραίας ἀναγνωστρίδας τῆς «Ποικίλης Στοᾶς» μὲ γουστάρη . . . τώρα . . . ποῦ ἔμαθε τί ἀξίζω. Εὐκόλως εἰμπορεῖ νὰ πληροφροηθῇ τὴν διεύθυνσίν μου, καὶ ἄς μὲ ζητήσει γιὰ γαμπρὸ! . . .

(Μίμησις)

ANNA N. ΣΕΡΟΥΪΟΥ